

NOVOLETNI POGOVOR S PREDSEDNIKOM DSK

Več pobud in predlogov!

Ko zaključujemo življenje in delo v letu 1971 ter obenem polagamo obračun svojega dela, običajno delamo načrte za prihodnost in vanjo usmerjamo svoje poglede. Tako nekako smo naredili tudi v novoletnem razgovoru s predsednikom delavskega sveta kombinata, Bogom Bratino, ki je povedal tole:

Kako ocenjujete poslovanje kombinata v preteklem letu?

Mislím, da smo, oziroma da bomo letošnje poslovno leto zaključili dokaj uspešno, čeprav smo se srečevali v tem času z mnogimi težkimi problemi, ki so posledica karakteristike naše dejavnosti, pa tudi nestabilnosti celotnega gospodarstva in jih največkrat nismo mogli niti predvideti. Menim, da so tako strokovno vodstvo kot samoupravni organi pravočasno sprejemali potrebne ukrepe in tekoče reševali poslovno problematiko.

Seveda pa se v letošnjem letu kažejo tudi rezultati pravilno usmerjene politike naložb v preteklih, pa tudi v tem letu.

Kaj lahko rečete o delu delavskega sveta kombinata v preteklem letu?

Po sprejetju zadnjih statutarnih dopolnil in formiranju kolektivnih in individualnih izvršilnih organov sem pričakoval manj sej delavskega sveta, pa tudi krajše dnevne rede. Da ni bilo tako, je prav gotovo temu vzrok dinamično gospodarsko življenje. Vzrok pa je tudi v tem, ker še vedno pridajamo velik pomen delavskemu svetu kombinata, manj pa kolektivnim izvršilnim organom. V prihodnje bo treba nujno uveljaviti nekoliko drugačno prakso. Predvsem bo treba razbremeniti delavski svet razprav o problemih, ki naj jih rešujejo kolektivni izvršilni organi kombinata in enot, zlasti pa poslovni odbor, ter posvetiti več časa in razprav ključnim problemom, o katerih moramo sklepati na sejah delavskega sveta.

Motilo me je v preteklem obdobju tudi hitro soglašanje članov z zahtevnimi problemi ter veliko govora o manj pomembnih. Morda bo potrebno več pripravljenih gradiv in časa za pripravo ter konsultacijo. O tem kaže razmisliti.

Nadalje mislim, da bi morali na naših sejah v prihodnje dati tudi več pobud, predlogov in podobnega.

Samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov je bil večkrat v razpravi. Kaj sodite o tem?

Sporazum smo sprejeli in podpisali. Nedavno je bil tudi verificiran, zato bomo morali v prvi stopnji vnesti v naš pravilnik vse spremembe oziroma določila, ki jih sporazum določa in jih moramo obvezno izvajati.

V drugi stopnji pa gre za pravilnik o delitvi osebnih dohodkov v celoti. To narekuje mnoge spremembe in razvoj, kateremu smo priča v zadnjih nekaj letih.

Ob izdelavi novega pravilnika moramo stremeti za tem, da popravimo vse pomanjkljivosti sedanjega, da se še bolj približamo načelu delitve po delu, zlasti pa, da rešimo problem nizkih osnov in najnižje ovrednotenih delovnih mest, ki so tudi pri nas na robu življenjskega minimuma.

V prihodnje bodo predmet razprav tudi določila 21. in 22. ustavnega amandmaja. Kako je s tem pri nas?

Informacijo smo o tem že podali na seji delavskega sveta in imenovali komisijo, ki naj gradivo prouči ter izdela predlog, kako uveljaviti določila ustave v naši praksi. S tem v zvezi želim poudariti dvoje: prvič — ne smemo sprejemati vsebine amandmajev z nezaupanjem, z dvomi v njihov smisel in podobnim, kajti ustavna dopolnila postavljajo delovnega človeka, ki dela in ustvarja, kot temeljni subjekt in mu omogoča neposrednejše odločanje o rezultatih svojega dela.

Drugič, ne smemo se pre nagliti, sprejeti vse, kar je mogoče uresničiti v naši praksi, ne da bi pri tem kakorkoli trpela sedanja homogenost kombinata, ki je že doslej dala vidne rezultate.

Ob koncu pa želim vsem članom samoupravnih organov in vsem članom kolektiva srečno in uspešno novo leto 1972!

VSEM ČLANOM DELOVNE SKUPNOSTI ŽITA
OSTALIM SODELAVCEM IN POSLOVNIM
PARTNERJEM ŽELIMO VELIKO DELOVNIH
USPEHOV IN SREČE V LETU 1972!

Ustavni amandmaji in mi

V letošnjem letu je bil sprejet zakon o samoupravnem sporazumevanju, sprejet je tudi zakon o republiških ustavnih spremembah in to so odloki, ki v temelju spreminjajo vodenje in upravljanje v gospodarskih organizacijah.

V zvezi z zveznimi in republiškimi ustavnimi amandmaji pa je treba začeti s prilagajanjem organizacije kombinata tem amandmajem.

Komisija, ki je bila v kombinatu imenovana, da obdela izhodišča za te spremembe, je prišla do naslednjih zaključkov, ko je ugotavljala vpliv ustavnih sprememb na organizacijo kombinata:

1. ustavni amandmaji — zvezni in republiški — narekujejo spremembo organizacije vodenja in upravljanja z uvedbo temeljnih organizacij združenega de-

la z vsemi temeljnimi pravicami.

2. temeljna organizacija združenega dela predstavlja tehnično in tehnološko celoto, oblikuje in deli dohodek ter nastopa na tržišču s svojimi proizvodi in storitvami.

3. temeljne organizacije združenega dela, ki naj bi se oblikovale v okviru kombinata, naj ne bi bile prav-

ne osebe, ampak temeljne organizacije brez statusa pravne osebe. Razlika je naslednja: če je temeljna organizacija združenega dela pravna oseba, ima pravico samostojnega nastopanja na trgu, pravico deliti svoj dohodek in osnovno temeljno pravico razpolagati s celotnim dohodkom. Če pa ta organizacija ni pravna oseba, pa ima vse pravice z

izjemo pravice razpolaganja z dohodkom, ampak se ta deli po medsebojnem dogovoru vseh organizacij združenega dela v celotni delovni organizaciji. Ker pa želimo obdržati enotnost kombinata, bi morale biti naše temeljne organizacije združenega dela brez statusa pravne osebe.

Konec na 2. strani

SESTANEK ČLANOV OO ZK ŽITO

Poglobljena razprava

V sredo 22. decembra, je bi na upravi kombinata zelo pomemben sestanek osnovne organizacije ZKS, ki se ga je udeležilo nad 80 članov ZK in članov samoupravnih in družbeno političnih organizacij kombinata. Na programu je bila namreč obravnava minulih političnih dohodkov ter v zvezi s tem 21. seje predsedstva ZKJ in 24. seje CK ZKS.

Uvodno informacijo je zelo obširno in podrobno podal član sekretariata CK ZKS Vlado Janžič, ki je med drugim povedal tole:

Odgovornost za krize, ki nastajajo v državi, nosi ZKJ, te odgovornosti pa bi se moral zavedati vsak komunist osnovnih organiza-

cij v krajevnih in delovnih skupnostih do najvišjih ravni ZK. Te odgovornosti se ni zavedal CK ZKH, ki je bil vse do minulih dogodkov v Hrvatski tiho in ni pravočasno ukrepal.

Predsedstvo ZKJ je na 21. seji zelo odločno in enotno podprl tov. Tita, ki

je že nekoč poprej zahteval, naj bi obravnavali na eni izmed sej ekonomske in družbene odnose in ocenili razpoloženja med ljudmi.

Na tej 21. seji so člani predsedstva posegli v jedro ter prvič kritizirali način delovanja v neki republiki, sploh pa nesporeljivo metodo, nacionalizem. ZKJ ne more biti deljiva na posamezne republike ter ne more zastopati interesov vsake republike posebej, temveč interese delovnih ljudi kot celote. Ti pa so zajeti predvsem v produk-

Konec na 2. strani

Vsebina

OBSEŽEN DNEVNI RED — POMEMBNI SKLEPI SINDIKATA — POTREBNA JE VEČJA SKRBJ DELAVCEM — OBRAVNAVA PEREČIH PROBLEMOV — ANKETA JE VSEM KORISTNA — NAGRADNA KRIŽANKA — NOVOLETNA KRONIKA

Ustavni amandmaji in mi

Nadaljevanje s 1. strani

4. Po kakšnem načinu naj bi se pri nas oblikovale temeljne organizacije združenega dela? Oblikovale naj bi se po posameznih dejavnostih, to je mlinarstvo, skladišča, pekarstvo, končarstvo in ostalo. Sedanje DE naj bi se vključevale v temeljne organizacije po sedanji pretežni dejavnosti. Načelo dejavnosti bi bilo v sedanji razdelitvi kombinata najprimernejše zato, ker temeljna organizacija izdelava svoj zaključni račun, in tako ne bomo imeli več težav pri oblikovanju, kakšno je stanje v posameznih dejavnostih. Po ustanovitvi temeljnih organizacij se bo tudi prelivanje sredstev iz ene v drugo dejavnost drugače obravnavalo. Zato je za nas načelo dejavnosti najracionalnejše. Pri investicijski politiki in programiranju proizvodnje sama dejavnost predstavlja večjo celovitost, kot pa regionalno združenje.

5. vse temeljne organizacije v kombinatu bodo samostojne oblikovale dohodek, ga delile in razpolagale z njim po prejšnjem dogovoru med seboj. Odnosi med organizacijami združenega dela bodo temeljili na solidarnostnem načelu, torej, da si bodo te organizacije medsebojno pomagale.

6. glede na to bo ves samoupravni sistem doživel temeljito reorganizacijo, tako na ravni temeljnih organizacij kot na ravni kombinata. Na ravni kombinata bo potrebno uveljaviti enakopravno načelo. Najvišji organ bi obdržal odločanje o srednje in dolgoročnih nalogah in spremljal njihovo izpolnjevanje.

7. izvedena bo temeljita reorganizacija na področju naložb in medsebojnega prelivanja sredstev, kjer bo prišlo do uveljavitve novih odnosov glede zbiranja, kreditiranja in medsebojnega vračanja sredstev. To pa je povsem novo področje, ki ga doslej še nismo obdelovali.

8. odnos strokovnih služb do temeljnih organizacij bo postavljen na novo raven, in sicer bo treba naloge strokovnih služb določiti v letnem načrtu. Tako bodo strokovne službe postavljene pred konkretne naloge, ki jih bodo morale izpolniti, za kar bodo financirane na osnovi določenega proračuna.

9. odnos DE in SDE se vključuje v delovanje novo organiziranih temeljnih organizacij, kjer bo temeljna organizacija zastopala interes dejavnosti v skupnih svetih kombinata. Torej bodo predstavniki temeljnih organizacij svoje interese postavljali po načelih, za katera se bodo sporazumevali in ki bodo uveljavljali prednost ene ali druge temeljne organizacije.

To je torej vsebina sprememb, ki jih predlagajo ustavni amandmaji. Vzporedno s tem pa nas čakajo

spremembe vseh naših internih pravilnikov.

Razumljivo pa je, da to delo ne more potekati ločeno od uveljavljanja samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka. Samoupravni sporazum, ki smo ga podpisali, še ni verificiran, vendar predstavlja temeljno obliko pristopa k delitvi dohodka. S podpisom tega sporazuma smo priznali, da je dohodek prvenstvena kategorija, od katere bo odvisno gibanje OD. Sprejeli smo obveznost, da bomo osebne dohodke delili v skladu z uporabljenimi poslovnimi sredstvi, produktivnostjo pri delu in z izločevanjem sredstev

v razširjeno reprodukcijo.

Načelo samoupravnega sporazuma bo uveljavljeno na ravni temeljnih organizacij združenega dela; zato je pravilno, da ti deli potekata vzporedno, da se hkrati s sprejemanjem reorganizacije sprejema tudi novi pravilnik.

Delitev dohodka bo postala pravica temeljne organizacije in je samoupravni sporazum edini, ki še ureja delitev na sklade in OD. To je izredna odgovornost, ki pa jo prenesemo na temeljne organizacije lahko le hkrati s prenosom ostalih odgovornosti. Zato je bil dan predlog DSK, da se, istočasno z ustreznimi

spremembami, obdela tudi problem delitve dohodka in OD.

V ta namen sta bili imenovani komisija za izdelavo opisov delovnih mest in analitičnih ocen in komisija za izdelavo normativov in ugotovitev delovnih učinkov. Ti komisiji delata neodvisno druga od druge, na koncu pa bosta morali uskladiti svoje delo.

Poleg tega pa je bila imenovana še komisija, ki naj bi na osnovi določil samoupravnega sporazuma pripravila prve uskladitve našega pravilnika s sprejetim sporazumom.

To delo bo zahtevalo veliko napora in truda, marsikatera rešitev pa bo prikrojena našim možnostim in sposobnostim. Uspešnost tega pa je odvisna predvsem od nas samih.

sklepe. Bolj naj bi prišla v ZK do izraza samokritičnost, ki je pozitivna zadeva.

— čutiti je različno stopnjo in pravzaprav pomanjkanje informiranosti ter učinkovitejšega povezovanja od zgoraj navzdol. Mnogo je odprtih vprašanj, ki ostajajo nerazrešena, predvsem zato, ker niso dovolj konkretno postavljena.

— sprejetih je bilo mnogo dobrih sklepov, do njihove uresničitve pa ni prišlo. Toda kdo je kriv za to? Ali delavec, ki ni bil dovolj informiran, ali strokovnjaki in vodstva zaradi drugih razlogov? Soodgovornost vseh komunistov je pri tem zelo pomembna. Glede vseh teh problemov je treba načeti odločno akcijo.

— hud problem je tudi socialno razlikovanje, zato bo treba ustvariti normalne meje in realne odnose. Boriti pa se bo treba za doslednost sprejetih sklepov. Na vodilnih položajih so tudi oni odgovorni za takšen položaj, ki ni v prid nikomur, najmanj pa delovnim ljudem.

— vse pogostejši je pojav, da se komunisti ogibajo razprave in kritike, ker niso dovolj informirani o splošnem stanju in ker se boje posledic. Koga naj kritiziramo za politično in ekonomsko neurejenost?

Ob zaključku razprave so navzoči sklenili, da je treba zadolžiti komuniste za izpolnjevanje akcijskih programov, se organizacijsko okrepiti in dosledno izvajati vse sklepe, sploh sedaj pri reševanju težkega ekonomskega položaja in uvajanju uspešnejše stabilizacijske politike.

Poglabljena razprava

Nadaljevanje s 1. strani
tivnosti in višjem standardu, ki pa mora biti tudi splošno internacionalni interes.

S tako odločnim posegom v trenutne dogodke se je predsedstvu ZKJ začel vračati ugled in zaupanje delovnih ljudi, ki predsedstvo, sploh pa tovariša Tita, v teh težnjah močno podpira. Kjerkoli bi se pojavila različnost interesov delovnih ljudi, naj bi jo usklajevala ZKJ in to s spremembo družbenih razmer. ZKJ je številčno močna, saj šteje v Jugoslaviji nad 1 milijon, v Sloveniji pa 70.000 članov. Komunisti so na vseh ekonomskih, političnih družbenih in kulturnih odgovornih položajih in so dolžni na odprta vprašanja tudi odkrito odgovoriti. Čim pa pride do neenotnosti v idejno političnem smislu ter do razbijanja v akcijskem smislu, pomeni to krizo v ZKJ. Zato je treba zavirati in odstranjevati nacionalizem in šovinizem ter ljudi odvrniti od tega. Prav to je najpomembnejša vloga ZKJ.

Seja predsedstva ZKJ ni bila sklicana zaradi razmer v Hrvaški, temveč zaradi priprav na drugo kor pa je bilo treba dati jasno in odkrito oceno teh dogodkov. Tovariš Tito pa je spregovoril jasno in odkrito tudi javnosti, kako stvari stoji. Negativne sile so namreč hotele prikazati, da se Tito strinja s porajanjem nacionalizma in šovinizma na Hrvaškem, češ da so se vse kritične zadeve, ki so bile obravnavane na sejah, zamolčale. Določen krog ljudi je z osebnošjo tovariša Tita hotel v javnosti spekulirati in vnesti zmedo med ljudi. Poznejši dogodki so vse to jasno pokazali.

Demokracijo smo odprli zelo široko in jo moramo še naprej razvijati. Boj proti nasprotnikom socializma pa terja od ZK, da ocenjuje, kako se stvari razvijajo, in zavira vse negativne pojave, ki bi škodovali razvoju socializma. Tu pa je naša budnost pomenljiva, zakaj vse revolucionarne pridobitve hočejo

nekateri razvrednotiti. To pa pomeni neko vrsto kontrarevolucije. Še naprej pa ostaja glavna naloga ZK graditi samoupravni socialistični sistem in ga razvijati.

So pa še drugi pojavi, ki so se precej razpasli in so škodljivi. Nihče namreč ne bo odgovoren pred svojo lastno organizacijo, temveč se vsak obrača navzven. Tudi to bo treba zatreči. Nasploh pa bo morala ZK pokazati svojo sposobnost v tem, da bo znala, skupaj z delavskim razredom, krepiti in graditi socialistično samoupravno skupnost, pri tem pa odstranjevati ozke osebne interese.

RAZPRAVA

Po uvodnih besedah Vlada Janžića so udeleženci

SEJA DELAVSKEGA SVETA KOMBINATA ŽITO

Obsežen dnevni red

Delavski svet kombinata je imel 24. novembra svojo predzadnjo sejo v letu 1971, ki je imela zelo obsežen dnevni red; udeležilo se je 28 članov, odsotnih pa je bilo deset.

Podana so bila poročila posameznih služb kombinata o njihovem devetmesečnem poslovanju, razen tega pa še poročila nekaterih komisij samoupravnih organov. Poročila so bila sprejeta na znanje in potrjena, v zvezi z njimi pa je bilo sprejetih tudi nekaj potrebnih sklepov.

Iz podanih poročil povzamemo nekaj bistvenih značilnosti.

V poročilu komercialne službe je poudarjeno, da inspekcijske službe zelo zaostrejo kontrolo nad kvaliteto izdelkov na tržišču, zlasti na dolenskem področju. Da ne bi bilo treba odgovarjati v zvezi s tem za morebitne prestopke, naj bi posamezne enote, ki prodajajo izdelke kombinata na svojih področjih, zaostrele odnose do drugih enot, ki jim dostavljajo blago, naj odgovarjajo za kvaliteto blaga. Sploh pa bi morale svoje dolžnosti v zvezi s tem temeljiteje opravljati tudi službe kombinata.

Tudi pri Žitni skupnosti je bilo načeto vprašanje sprememb predpisov o kvaliteti žita in njegovih izdelkov ter naj bi našli rešitve glede tega

tako v republiškem kot tudi v zveznem okviru.

Nasploh pa je bilo letos mnogo težav z nabavo žit, kar glede predelovalnih stroškov in glede cen izdelkov iz koruze, ovsa in ječmena.

Sprejeti so bili naslednji sklepi:

Poročilo komercialne službe o poslovanju za 9 mesecev se sprejme na znanje z naslednjim:

a) v mlinskih obratih kombinata se zaostri vprašanje proizvodnje v pogledu kvalitete s tem, da tehnološka služba točno kontrolira in dovoli za prodajo le tiste izdelke, ki ustrezajo predpisom;

b) DSK opozarja vse delovne enote, da urejajo svoje odnose z občinami in inšpek-

cijskimi službami na osnovi medsebojnega sporazumevanja, da ne bo prihajalo do nepotrebnih zaostritev;

c) prek Žitne skupnosti naj se skuša doseči sprememba predpisov o kvaliteti za tiste artikole, ki jih ob današnjih pogojih ne moremo proizvajati take, da bi ustrezali obstoječim predpisom.

Zanimive so ugotovitve analize poslovanja, ki obravnava vse obstoječe panoge v kombinatu in prikaže v krajšem povzetku takšno sliko:

Mlinarstvo s svojim izplemom pokriva stroške izmeljave in izkazuje ostanek dohodka; če pa še upoštevamo že izplačano kompenzacijo, je stanje veliko boljše. Narasli pa so stroški za električno energijo, neproizvodne storitve, amortizacijo.

Testeninarstvo: ostanek dohodka je nad načrtovanim. Vendar pa tu zmanjšuje dohodek vpliv zunanjih faktorjev, zato bo treba čimprej doseči sklenitev sporazuma o cenah in doseči določen popravek cen.

Pekarstvo izkazuje sicer pozitivno poslovanje, vendar

Konec na 3. strani

Obsežen dnevni red

Nadaljevanje z 2. strani
pa analiza zadnjih mesecev kaže, da je bil sklep o popravkih cen vsega kruha in peciva upravičen.

Konditorstvo: pri pecilnem oddelku je z 200 gramskim zavijanjem zaustavljeno naraščanje izgube. Treba pa bo poiskati nove proizvode, ki bi omogočili nove cene, seveda, ob ustreznem izboru artiklov.

V desertnem oddelku je stanje odvisno od asortimenta. Sedanje drobno prilaganje je dalo pozitivne rezultate, vendar kvaliteta proizvodnje ob sedanjih opremi ne zagotavlja znižanje stroškov in s tem rentabilnega poslovanja.

Cokoladna proizvodnja izkazuje pozitivno poslovanje zlasti zaradi ugodne cene surovin. Povečala je tudi obseg proizvodnje, ki gre predvsem na račun ukinitve te proizvodnje v DE Imperial. Ugodni rezultat je omogočila tudi vpleta obilnjava mehkega peciva. Odprto pa je še vprašanje desertnih proizvodov.

Proizvodnja žvečilnega gumija izkazuje pozitivno poslovanje in ostanek dohodka, kar opravičuje usmeritev v povečan obseg proizvodnje in v pospešeno izkoriščanje znanja glede proizvodnje in prodaje.

Pri mehkem pecivu je program realizacije dokaj visok. Niso pa bili vloženi vsi napor za zagotovitev prodaje, kar pa je vezano na reorganizacijo poslovanja trgovine in potniške mreže. Ostanek dohodka pa je glede na realizacijo najvišji v kombinatu.

Slaščičarstvo: slaščičarna Kočevje je v izgubi, kar pa je posledica neurejenih cen, ki pa smo jih kasneje popravili zaradi podražitve sladkorja, sirupa in škroba. Vendar je podražitev prinesla vseeno zmanjšanje dohodka, ker smo ceno povišali lahko le za količino sladkorja, vsebovano v proizvodu.

Skladišča: poslovanje je ugodnejše, kot je bilo načrtovano, predvsem zaradi ugodnejše razlike v ceni, predvsem pa je povsod znatno porasla produktivnost, razen v dveh skladiščih.

Trgovina: kjer se prodaja več tujega blaga, tam so rezultati ugodnejši, zlasti v trgovini Ljubljana, kjer je izkazan ostanek dohodka. V drugih trgovinah, kjer pa prodajamo večinoma naše izdelke, pa je poslovanje bolj kritično in ni ostanka dohodka, to sta trgovini Novo meso in Tržič.

Prevozni park: cena ton/km je nad načrtovano, prav tako stroški, izraba posameznih avtomobilov je precejšnja, so pa še zunanji faktorji, to je podražitev goriva in pa predvidene podražitve v 1972, to je cestnine in pristojbin.

Delavnice: cene za opravljene storitve zaostajajo za dejanskimi, zato bo treba sprejeti nov cenik za to področje. Porast teh cen je v razmerju s porastom OD in s porastom cen zunanjih tovrstnih storitev.

Iz poročil je videti, da je bila večina investicij realiziranih, da je proizvodni načrt izpolnjen tako, kot je bil predviden. Iz tega lahko ugotovimo, da se načrt investicij, proizvodnje in realizacije izpolnjuje, kar je v sedanjih pogojih gospodarjenja bistveni element.

DSK sprejme poročilo finančno-gospodarske službe in poročilo o analizi na znanje.

Ob poročilu **informativno-propagandne službe** se je razvila precej zanimiva in tehtna razprava, kjer so prisotni menili, da bo v prihodnje res treba razčistiti, ali naj bi reklamirali vsa integrirana imena ali samo ime Žito. Verjetno pa bo izšel kodeks, ki bo zahteval propagiranje samo enega imena. Prav tako se je treba dogovoriti, kaj je blagovna znamka in kaj značka podjetja. Dejstvo pa je, da je propagiranje posameznih imen, ki v kombinatu obstajajo, komercialno donosnejše, bo pa kljub temu treba postopoma prehajati na enotno ime.

Vprašljivo pa je, če pri sedanjih dejavnosti ime Žito še ustreza in bi bilo v prihodnje treba razmisliti tudi o tem.

Poročilo informativno-propagandne službe je bilo sprejeto na znanje.

V poročilu **kadrovsko-socialne službe** je bila podana primerjava števila bolniških izostankov v letu 1970 in 1971 ter poročilo o nesrečah pri delu.

V zvezi s tem je bil podan predlog, da se v tistih enotah, v katerih je naraslo število izostankov z dela zaradi nesreč pri delu, ponovno pregleda in preveri, iz kakšnih razlogov je prišlo do nesreče pri delu. Tam, kjer se ugotovi, da je prišlo do nesreče pri delu zaradi nepazljivosti, pa bi se moralo tudi ustrezno ukrepati, oziroma izvajati določene zahteve. Če je v pekarsstvu porast nesreč pri delu posledica stalnega nočnega dela, bi bil to važen podatek pri zahtevanju benificiranega staža za peke.

Glede na to, da delavci zlahka tudi za neopravičene izostanke dobijo bolniški list, bi kazalo razmisliti o ureditvi

lastne ambulante, če se to seveda izplača. To bo pomembno še bolj po uveljavitvi samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka, ki zagotavlja plačilo boleznine 80 %, zaradi višjih osnov OD pa je moč pričakovati porast boleznine.

DSK sprejme soglasni sklep

a) poročilo kadrovsko-socialne službe o izostankih z dela se sprejme na znanje.

b) kombinat Žito ne pristopa k sporazumu občinske skupščine Ljubljana Moste Polje o štipendiranju učenec, dijakov in študentov, ker ima svoj pravilnik o štipendiranju.

V nadaljevanju se je delavski svet imenoval inventurne komisije, dalje sprejel poročila o delitvi sredstev skupne porabe, o delitvi dohodka in OD, problematiko v zvezi z uveljavitvijo novih ustavnih določil.

Na koncu je DSK sprejel in potrdil še okvirni načrt investicij za leto 1972, v zvezi s čimer naj bi pripravili čimprej ustrezno dokumentacijo in elaborate.

Pomembni sklepi sindikata

Mestni odbor sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije Ljubljane in ljubljanske regije je imel 10. novembra letos svojo I. konferenco, na kateri so udeleženci obravnavali najaktualnejše probleme, ki se pojavljajo na raznih področjih te dejavnosti in v gospodarstvu nasploh v sedanjem obdobju pri nas.

V zvezi s splošnimi dogajanjem je konferenca sprejela tudi vrsto ustreznih sklepov, ki jih v celoti objavljamo.

Splošna ocena konference je, da so se sindikalne organizacije uveljavile kot pomemben družbenopolitični dejavnik, ki prispeva tudi k oblikovanju odnosov v posameznih delovnih organizacijah. Prizadevale so si, da bi življenje delavcev, zaposlenih v naših organizacijah, bilo čim boljše in da bi se lahko dejanski samoupravni odnosi ustrezno uveljavili.

Na osnovi gradiva in razprave je I. konferenca sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije Ljubljane in ljubljanske regije, ki zajema naslednje občinske sindikalne svete: Cerknica, Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Kamnik, Litija, Logatec, Trbovlje, Vrhnika, Zagorje ob Savi, z dnem 10. 11. 1971 sprejela naslednje sklepe:

I.

Konferenca sprejme gradivo in poročila, ki so bila pripravljena že vnaprej. Ob tem je konferenca mnenja, da bo potrebno konkretno opredeliti naloge našega sindikata, realizacijo konkretnih nalog in političnih ciljev. V naši družbi pa je potrebno dati sindikatu ustrezno mesto. Z aktivnim delom in jasno oblikovanimi stališči se mora nenehno krepiti vpliv sindikata v družbi in delovnih organizacijah.

V predlogu statuta republiškega odbora našega sindikata je večkrat poudarjena beseda »zavzema-

li se bomo za določena stališča«. Namesto te besede bi bilo bolj prav, da je zapisano »zahtevali bomo, da se uveljavijo ustrezna stališča«, zlasti kadar gre za samoupravni položaj delavca v družbenem delu.

II.

Samoupravni sporazumi so še premalo vsebinsko razjasnjeni delavcem in, čeprav so ali bodo v kratkem verificirani, jih bo potrebno spremljati pri njihovi realizaciji. Delovni kolektivi naj svoje pravilnike o delitvi dohodka in osebnih dohodkov uskladijo s sporazumi in naj preidejo k enotnemu usklajevanju sistematizacije in ovrednotenju delovnih mest.

Mestni odbor sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije Ljubljana se bo zavzemal za samoupravne dogovore na vseh ravneh, to je od federacije prek republike do občin in temeljnih organizacij združenega dela.

III.

Sindikalne organizacije kot aktivni politični dejavniki naj na osnovi gradiva zavzamejo ustrezna stališča. Organizirajo naj tudi javne razprave med članstvom ter zagotove možnost vsakemu članu, da da svoje mnenje o bodoči organizaciji združenega dela.

Samoupravni organi in njihove strokovne službe v delovnih organizacijah naj čimprej pripravijo ustrezno gradivo o bodoči orga-

nizaciji svoje delovne organizacije ali zavoda v skladu z najnovejšimi ustavnimi amandmaji.

IV.

Konferenca je obširno obravnavala **srednjeročni program razvoja** kmetijstva in živilske industrije in sprejela naslednje zaključke:

a) realizacija srednjeročnega programa bo zahtevala precejšnje napore in materialna sredstva, ki jih bo morala zagotoviti slovenska družba. Tu je zlasti mišljeno za razvoj družbenega in zasebnega kmetijstva, ki sta doslej dokaj zapostavljena;

b) med kmetijstvom, živilsko industrijo in trgovino mora priti do večje poslovne povezave ter enotnih izhodišč nadaljnjega razvoja in usmeritve proizvodnje;

c) kooperacija med industrijo, kmetijstvom in zasebnimi kmeti bo morala dobiti nove kvalitetnejše oblike zlasti z zasebnimi kmeti. To bo pa možno s pospešenim vlaganjem finančnih sredstev v zasebno in družbeno kmetijstvo;

d) potrebno bi bilo razmišljati o članstvu sindikata kmetov — kooperantov. O tem naj razpravlja in sklepa kongres RO sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije Slovenije;

e) delovni kolektivi naj si na osnovi ustreznih analiz in kazalcev izdelajo konkretne programe njihovega razvoja vključno z razpoložljivimi ekonomskimi in kadrovskimi potenciali.

V.

Mestni odbor sindikata, kakor tudi sindikalne organizacije, morajo posvetiti tudi vnaprej vso skrb delovnim pogojem in družbe-

nemu standardu delavca. To pa bo možno le tako, da bomo pri reševanju teh vprašanj redno prisotni v delovnih organizacijah.

Delovne organizacije so dolžne upoštevati stališča, ki so jih sprejeli slovenski sindikati, in sicer:

1. skupna masa sredstev za osebne dohodke ne sme biti nižja kot pred sporazumevanjem;

2. udeležba osebnih dohodkov v masi nacionalnega dohodka se ne sme znižati;

3. hitreje morajo naraščati najnižji osebni dohodki;

4. cena živega dela mora dobiti realnejšo ceno;

5. ustreznejše je treba vrednotiti:

— nadurno delo	50 %
— nočno delo	25 %
— delo ob državnih praznikih	150 %
— bolovanje do 30 dni	80 %
— za stanovanjsko gradnjo	4 %
— izobraževanje	1 %
— regres za dopust	300—600 din
— za prehrano (regres)	50 din
— dnevnice	80 din
— kilometrina	0,90 din/km

VI.

Pri svojem delu bo mestni odbor imel stalne stike s sindikalnimi organizacijami v raznih oblikah. Osnovna skrb nam bo, kako povečati aktivnost izvršnih odborov sindikata in vpliv članstva na sprejemanje življenjsko važnih sklepov v delovnih organizacijah.

VII.

Na konferenci je bila podana misel o pripojitvi nekaterih sindikalnih organizacij k našemu odboru v ljubljanski regiji. Ker to vprašanje obravnava statut slovenskih sindikatov, smo mnenja, da bi o tej zadevi razpravljali republiški kongres našega sindikata oziroma republiška zveza sindikatov.

VIII.

Na konferenci je bil sprejet sklep, da se zaradi boljšega sestava za republiški odbor poveča bodoči ple-num republiškega odbora za deset članov.

IX.

Naš odbor in sindikalne organizacije se morajo boriti za skrajšanje stalnega nočnega dela pekov in popolno ukinitve nočnega dela žena ter zahtevati podporo vse družbe za uresničevanje mednarodne konvencije, katere podpisnica je tudi Jugoslavija. Potrebno je za vse premike napraviti dogovore v vsej slovenski živilski industriji, ker je sedaj zelo razcepljena. Akcija naj se zastavi v prvi polovici leta 1972.

GLASNIK »ŽITO«

Izdaja Živilski kombinat »ŽITO«, Ljubljana, Šmartinska c. 154. Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Janez Slovec. Tehnični urednik Slava Gozdnikar. Naklada 1900 izvodov — Klišnji Ljudska pravica, Ljubljana — Tisk Zvezniška tiskarna v Ljubljani

Potrebna je večja skrb delavcem

Pripravili smo pregled izostankov zaradi bolezni v času 9 mesecev v letošnjem letu ter primerjavo z izostanki v 9 mesecih iz leta 1970. Problematika proizvodnih dosežkov in uspehov pri delu v posameznih delovnih enotah kombinata je med drugim dokaj odvisna tudi od zdravstvenega stanja zaposlenih delavcev, s tem v zvezi pa tudi od izostankov delavcev od dela zaradi bolezni.

Iz teh razlogov so delovne enote dolžne vsak mesec sproti pošiljati evidenco bolezni ter točno vpisovati izostanke z dela zaradi različnih bolezenskih vzrokov, nato pa se v kadrovske službe sestavlja iz tega ustreznih zbirnik.

Na podlagi zbranih podatkov za prvo četrtletje v letu 1971 smo ugotovili, da se bolniški stalež, kljub večjemu številu zaposlenih, v razmerju do staleža v lanskim devetih mesecih ni povečal in je v izračunanih odstotkih povsem enak: v letu 1970 je znašal 4,62 % v letu 1971 pa 4,61 %.

a) Glede na bolezenske izostanke v posameznih DE pa je stanje naslednje:

DE Ljubljansko področje ima povečan stalež zaradi ostalih bolezni za 211 dni, kar je opravičljivo glede na daljši stalež 5 zaposlenih v tej enoti.

DE Notranjsko področje ima povečan stalež zaradi nesreč pri delu za 64 dni, ker je bil delavec v staležu 4 mesece.

DE Pekatete: povečan stalež zaradi nesreč pri delu za 47 dni, zaradi ostalih bo-

način bo možno sproti ugotavljati trenutno stanje in ob nujnih potrebah tudi ustrezno ukrepati.

Se vedno je ostalo tudi odprto vprašanje glede ustanovitve lastne ambulante, kar pa bodo morali samoupravni organi resno razmisliti in se zanj odločiti, ker je kombinatu lastna ambulanta nujno potrebna. Le na ta način bo možno tudi ugotavljati, na katerih delovnih mestih je več možnosti za obolenje in tudi večje nevarnosti za nesreče pri delu. Danes nimamo možnosti ugotavljanja, zakaj so pri nekaterih tako pogosta obolenja, ker ima vsak delavec pravico, da gre k vsakemu zdravniku. S tem ne mislimo, da — če bi bila ambulanta — te pravice ne bi imel. To pravico mu daje tudi zakon, vendar bi se bil dolžan glede staleža javiti naši ambulanti. So primeri, ko je socialna služba obveščena, da je delavec v staležu, pri obisku na domu pa se ugotovi, da že več mesecev ne stanuje na naslovu, katerega imamo. Tako delavca tudi ni mogoče najti prej, dokler ne zaključijo staleža in se javi na delo.

Zelo spodbudno pa je, da se je kombinat odločil ustanoviti rekreacijski aktiv, kjer je vključenih že veliko delavcev, ki se ukvarjajo z različnimi panogami

mur so vzroki 4 primeri daljšega obolenja, to je nad 2 do 3 mesece.

DE Dolenjsko področje skladišče Novo mesto: ostale bolezni višje za 317 dni; vzrok je v 3 primerih daljša bolezn, 2 primera nad 5 mesecev, en primer 2 mesece.

DE Uprava: ostale bolezni višje zaradi večjega števila zaposlenih, saj jih je v letošnjem letu kar 30 več od lanskega leta. Zraven tega je bilo še 5 primerov obolenj, ki so bila daljša in opravičljiva.

DE pekarna Šmartinska: ostale bolezni so višje za 311 dni, zaposlenih v letošnjem letu pa je tudi v tej enoti 30 ljudi več, kot v preteklem letu. V 3 primerih v tej enoti so daljši staleži zaradi bolezni, en primer pa zaradi nesreče na poti v službo.

DE pekarna Kranj: nesreče pri delu so višje za 40 dni, čemur sta vzrok dve nesreči na delovnem mestu.

DE »Gorenjka« Lesce: ostale bolezni so višje za 215 dni, čemur so vzrok 3 obolenja, kjer zdravljenje traja daljše čase.

PREGLED BOLEZNI V 9 MESECIH 1971

Število zaposlenih 1970 — 1413, 1971 — 1501, v letu 1971 88

Zap. št.	Delovna enota	Število dni izostanka zaradi									
		nesreč pri delu			porodni dopust			ostale bolezni			
		1970	1971	— +	1970	1971	— +	1970	1971	— +	
1	Ljubljansko področje	158	135	— 23	229	383	+ 154	1223	1434	+ 211	
2	Notranjsko področje	76	140	+ 64	—	—	—	363	259	— 104	
3	Pekatete	118	165	+ 47	312	80	— 232	1029	1142	+ 113	
4	Domžalsko področje	137	101	— 36	—	—	—	572	411	— 161	
5	Pekarna Samova	53	171	+ 118	74	252	+ 178	676	527	— 149	
6	Gorenjsko področje	—	46	+ 46	321	868	+ 547	744	972	+ 228	
7	Trgovina	41	—	— 41	274	277	+ 3	830	1045	+ 215	
8	Skladišče Novo mesto	26	—	— 26	—	—	—	90	407	+ 317	
9	Uprava	216	24	— 192	354	729	+ 375	988	1259	+ 271	
10	Pekarna Šmartinska	108	301	+ 193	283	106	— 177	1915	2226	+ 311	
11	Pekarna Kočevje	17	17	isto	136	—	—	136	456	156	— 300
12	Pekarna Kranj	237	277	+ 40	76	96	+ 20	629	628	— 1	
13	Pekarna Novo mesto	56	139	+ 83	—	111	+ 111	464	249	— 215	
14	Pekarna Metlika	—	—	—	—	—	—	—	18	+ 18	
15	Pekarna Tržič	—	—	—	—	—	—	287	85	— 202	
16	Šumi	319	276	— 43	832	823	— 9	2639	1921	— 718	
17	Gorenjka	20	—	— 20	356	191	— 165	791	1006	+ 215	
18	Imperial Krško	14	46	+ 32	—	111	+ 111	495	1255	+ 760	
	Skupaj	1586	1838	+ 232	3247	4027	618 +	20051	16141	16141 + 788	

lezni za 113 dni. V tej enoti so 3 primeri daljšega staleža od 3 mesecev, so pa to težja obolenja. En primer je težja operacija, stalež pa traja preko enega leta in pol.

DE pekarna Samova: stalež povečan pri nesrečah, kjer sta dva primera, ena nesreča na poti v službo, s staležem 72 dni in nesreča na delovnem mestu z izostankom 23 dni.

DE Gorenjsko področje: stalež je povečan predvsem zaradi ostalih bolezni, čemur je tudi vzrok večje število zaposlenih in 3 primeri bolezni, ki so daljše od 3 mesecev.

DE Trgovina: ostale bolezni višje od 215 dni, če-

DE Imperial Krško: ostale bolezni so višje za 760 dni. V Imperialu velja primerjava za leto 1970 le za 6 mesecev, kjer je bila enota priključena s 1. aprilom 1970.

V ostali delovnih enotah pa je stalež v nasprotju z letom 1970 predvsem pri ostalih boleznih nižji. Predvsem je to opaziti v delovni enoti »ŠUMI«, kjer je kar za 718 dni nižji od leta 1970.

Opozoriti je potrebno, da posamezne enote še vedno redno ne pošiljajo izpolnjenih obrazcev zaradi izostankov z dela, kar bi morale storiti vsak mesec do 5. dne s podatki, zbranimi za prejšnji mesec. Le na ta

športa. Ker še vedno drži geslo »zdrav duh v zdravem telesu«, torej velja — več gibanja pri športu, manj obolenj!

VZROKI NESREČ PRI DELU

Ko že objavljamo izostanke zaradi bolezni, ne moremo mimo nesreč pri delu in nesreč na poti v službo. V letu 1970 je bilo izgubljenih dni zaradi nesreč pri delu v devetih mesecih 1.586, v letošnjem letu pa 1.838 dni, kar je za 252 dni več od leta 1970. Od tega je 18 primerov prometnih nesreč, 30 primerov padcev na mokrih tleh, pri vzdigovanju bremen 7 primerov. Nesreče, ki niso na-

stale pri strojih, pa so bile: padec deske, vreče ali za boja na noge v 2 primerih, 6 primerov zbodljivcev pri košari, 1 primer padca transportni trak, kar je bila objestnost delavca, in še razne druge nezgode, kar je skoraj 21 primerov. Glede nesreč pri strojih je bilo v devetih mesecih 11 primerov. Vseh nezgod v devetih mesecih je 97 primerov. Nesreče zaradi slabe zaščite pri strojih ni. Izjema so stroji za oblikovanje peciva, stroji za žvečilni gumi, ki zaradi tehnološkega postopka ne morejo biti zaprti — zaščiteni. Vendar pa opazimo, da tu ni veliko nesreč.

Nesreče pri strojih nastajajo zaradi grobe kršitve

varnostnih predpisov, med katerimi so najpogostejše snemanje varnostnih pokrovov, čiščenje in popraviljanje med obratovanjem stroja.

Ob teh nesrečah pa se moramo odločiti! Predvsem bi bilo potrebno spremeniti pravilnik o varnosti pri delu in priznati nesrečo le takrat, kadar ne nastane po delavčevi krivdi, v nasprotnem primeru pa priznati nadomestilo za osebnih dohodek v času izostanka z dela kot za ostale bolezni, ne pa stoodstotno.

Velikemu številu padcev pa so vzroki hiter delovni tempo, nepazljivost in v nekaterih delovnih enotah neprimerni prostori. G.R.

Obravnava porečih problemov

V Murski Soboti je bil v petek, 17. decembra IV. kongres sindikata delavcev v kmetijski, živilski in tobačni industriji Slovenije, ki je zajel vsesplošno problematiko delavcev, včlanjenih v to sindikalno organizacijo, predvsem pa se je lotil obravnave problematike našega kmetijstva.

Gostitelj kongresa sindikata delavcev v kmetijski, živilski in tobačni industriji Slovenije je bila prijazna prekmurska metropola, ki je s svojim gostoljubjem pripomogla k uspešnosti kongresa. Delegati iz vse Slovenije in gostje so odgovorno in samokritično razpravljali, predlagali ter sklepali o vseh problemih in rešitvah v kmetijski, živilski in tobačni industriji. Kongresa so se udeležili ter ga pozdravili tudi predstavniki sindikata vseh naših republik in Italije.

Kongres je potekal v prijetnem delovnem vzdušju ob zelo dobrih razpravah ter bogatih sklepih. Poleg uvodnega referata predsednika republiškega odbora, sprejemanja statuta, volitev novih organov RO, delegatov za IV. zvezni kongres sindikatov ter delegatov za prihodnji zvezni zbor, je bilo bistvo razprave v naslednjem:

— prizadevanje za skrajšanje oziroma ukinitve stalnega nočnega dela pekov in nočnega dela žena,

— poostreitev ukrepov oziroma doslednejše izvajanje predpisov iz varstva pri delu,

— kako se naj bi v prihodnje vodila stanovanjska politika, urediti sistem subvencioniranja,

— priznavanje delovne dobe družinskim članom bivših viničarjev in delavcev v nekdanjih delovnih zadrugah,

— urejanje socialnega varstva kmetov z uvedbo starostnega zavarovanja (pokojninskega),

— nerazvitost določenih dejavnosti v kmetijski in živilski industriji, splošna gospodarska nerentabilnost, sistematični ukrepi,

— samoupravni odnosi, samoupravljanje in delavec, iz-

vajanje ustavnih dopolnil, temeljna organizacija združenega dela,

— integracijski postopki v kmetijski in živilski industriji, program razvoja,

— opredelitev družbenega, predvsem samoupravnega položaja kmetov zadrugnikov,

— naloge sindikata pri gospodarjenju, delitvi dohodka in osebnih dohodkov v delovnih organizacijah,

— uresničevanje izvajanja samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in OD v kmetijski, živilski in tobačni industriji,

— naloge sindikalnih organizacij v skrbi za posamezne člane in obveznosti članov do organizacije,

— naloge pri razvijanju sindikalne organizacije ter

— delo in ocenitev dela sindikatov.

Vsa ta in še mnoga druga vprašanja, ki so pomembna za kmetijsko, živilsko in tobačno industrijo, so bila obravnavana in vnesena v sklepe kongresa ter predstavljajo zamisel in osnovo prizadevanja, usmerjanja dela strokovnih sindikatov v republiškem in mestnem merilu, kakor tudi osnovna organizacij sindikata v delovnih organizacijah.

Delegati in gostje kongresa so poslali pozdravno pismo predsedniku zveze komunistov Jugoslavije tovarišu Titu v zvezi z 21. sejo predsedstva zveze komunistov Jugoslavije, v katerem mu z globoko hvaležnostjo obljublajo dosledno uresničevanje sklepov 21. seje ter nenehno krepitev enotnosti naših narodov. Delegati so pozdravno pismo pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem.

Delegati kongresa iz kombinata ŽITO so bili Drago Petrovič, Janez Slovenc, Alojz Pajnič, Jože Mežnarič in Marjan Jelen. Dolžnost sindikalnih konference in vseh osnovnih sindikalnih organizacij delovni henot je, da takoj po izoblikovanju sklepov kongresa začno z reševanjem le-teh ter na podlagi tega izdelajo program nadaljnjega dela, kakor tudi opredelijo dolžnosti posameznih članov sindikata. M. JELEN

Anketa je vsem v korist

V oktobru so vse delovne enote kombinata prejele ankete liste z namenom, da bi delavci vanje vpisali sami ali pa ob sodelovanju odgovornih oseb v enotah ustrezne podatke, za katere je bila postavljena tudi vrsta vprašanj. Čeprav so bila v priloženih popisih podana krajša pojasnila, je prav, da tudi v našem listu napišemo nekaj o tem.

Anketa v našem kombinatu pomeni pravzaprav novost, prav tako kot anketni list, zakaj to pri nas doslej še ni bilo uvedeno. Prav zaradi tega so anketa in anketni listi naleteli na različne odmeve in komentarje in istočasno vzbudili svojevrstno zanimanje. Večina ljudi v naših delovnih enotah je sprejela to novost z razumevanjem in kot samoumevne ter potreben ukrep. O tem se je vsakdo, ki je natančno prebral ankete liste ter vprašanja, tudi sam lahko prebal. Nasprotno pa so bili nekateri drugi mnenja, da anketa sploh ni potrebna in da pomeni poseganje v zasebne zadeve vsakega posameznika. Res da morda to deloma izzveni pri vprašanjih, ki zadevajo osebni standard vsakega anketiranca. Toda kadrovska socialna služba je bila daleč od teh namerov, da bi anketo razpisali samo iz teh vzrokov.

Sicerpa je o anketiranju zelo podrobno razpravljala komisija za delitev sredstev sklada skupne porabe pri DSK, v območje katere sodi tudi skrb za standard naših delavcev, nato pa svoj predlog o anketi dela poslovnemu odboru, ki je uvedbo ankete tudi podprl. Mnenja smo, da velja tema organa vsekakor zaupati, saj sta se ob sprejetem predlogu zavedala pozitivne vloge in koristi ankete.

Positivnost in koristnost ankete se kaže prevsem v tem, da bi na podlagi izpolnjenih in danih podatkov imeli v kombinatu čim bolj pregled nad socialnim stanjem zaposlenih in njihovih družin, da bi ob morebitnih potrebah lahko čim hitreje in čim bolje ukrepali v korist delavcev in, da bi na podlagi ankete lahko smodruženega standarda ter kadrovske in socialno politike, seveda v danih materialnih in drugih možnostih, ki so dostopne kombinatu. V potrditev teh ugotovitev naj vedemo samo en primer, ki se zelo pogosto pozavlja in ponavlja: to je stanovanjska problematika, ki je eden najbolj perečih problemov med našimi delavci. Komisija za delitev sredstev sklada skupne porabe bo imela na podlagi izpolnjene ankete v pri-

hodnje mnogo lažje delo in bo lažje tudi objektivno ukrepala, ker bo lahko sproti ugotavljalna posamezne primere ter našla ustrezna merila za dodeljevanje kreditov ali stanovanj tistim, ki so tega glede na svoje socialno

stanje bolj potrebni, pred tistimi, ki so socialno manj ogroženi. S tem je menda povedano vse.

Zato tudi razumemo različnost mnenj naših ljudi o tej anketi. Zato pa je treba tudi še posebej izraziti priznanje vsem tistim, ki so ankete liste izpolnili odkrito in s točnimi podatki, s čemer so pomagali utreti pot k uspešnejšemu in bolj poglobljene-

mu reševanju problemov, ki zadevajo vse zaposlene v kombinatu.

Vsem tistim, ki še niso izpolnili anketnih listov, naj velja naše prijazno opozorilo, da naj to store čimprej, ker bodo s tem pripomogli k dokončni uspešnosti te opravljene akcije.

S. G.

Izobraževanje o varstvu pri delu

Izobraževanje naj bi predstavljalo del poslovne politike kombinata »Žito« ter neprekinjen potek izobraževanja neposrednih proizvajalcev kakor tudi vodilnih delavcev. Zavedati se moramo da naš družbenopolitični in gospodarski sistem zahteva duhovno vedno bogatejši ljudi, ki bodo koristili družbi in seveda tudi sebi. Lahko rečemo, da je in tudi bo kombinat z veliko razumevanja podprl vsakega, ki se bo v okviru kombinata strokovno splošno ali družbeno politično izobraževal.

Delavski svet je sprejel program izobraževanja s finančnim načrtom, po katerem se je letos odvijalo izobraževanje. Del tega izobraževanja je tudi izobraževanje iz osnov varstvene zakonodaje in prve pomoči, katerega naj bi se udeležili prav vsi neposredni proizvajalci. Osnova za tako obsežno akcijo je določilo republiškega zakona o varstvu pri delu, ki nalaga obveznosti delovnim organizacijam, da vsakega delavca poučijo o varnem delu ter občasno preverjajo znanje iz varstva pri delu.

Tečaj iz varstva pri delu obsega 12 ur; od tega 4 ure predavanja o osnovah varstvene zakonodaje, 4 ure predavanja o osnovah prve pomoči, 2 uri za požarno

varnost in 2 uri za testiranje. Pri predavanju snovi se poslužujejo strokovnjakov iz posameznih področij, ki v tem kratkem času, ki je dan na razpolago, na najbolj dostopen in učinkovit način prikažejo najpomembnejša poglavja. Vsak udeleženec tečaja dobi tudi za to prirejena skripta. V letošnjem letu smo priredili tečaje in testirali vse delavce vseh delovnih enot izven območja Ljubljane, razen delovne enote Kranj. Poudariti moram, da so nekateri delovne enote, oziroma zaposleni v enotah vzeli tečaj z vso resnostjo in odgovornostjo vestnih delavcev našega kolektiva, česar se pa za nekatere druge ne bi mogli reči.

Vprašujem se, kako je pri tem mogoče, da so nekateri delavci, ki zasedajo ključna delovna mesta v proizvodnji, kot so obratovodje, vodje izmene, to najnujnejšo in razmeroma majhno obveznost do kolektiva in svojih podrejenih vzeli tako malomarno in brezobzirno. Menim, da bi morali biti prav ti delavci za vzgled vsem ostalim, biti vedno strokovno pripravljeni za nasvet ali nudenje prve pomoči svojim delavcem. Bežno gledano pa, če lahko sklepam, so testi pri nekaterih komaj zadostni, v primerjavi s testi mnogih

Konec na 6. strani

Novi direktor IMPERIALA

V vodstvu delovne enote Imperial v Krškem je prišlo 3. novembra letos do spremembe. Dolžnost direktorja te enote je namreč ta dan prevzel inž. Franc KOVACIČ, dosedanji načelnik oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini Krško.

Program rekreacijskega aktiva za leto 1972

SMUČANJE

Treninzi bodo na novem, razsvetljenem slalomišču v Guncijah — vsak torek od 18. do 19. ure v mesecu januarju in februarju.

— Interna tekma ŽITA na Viševniku v drugi polovici januarja. Tekmovalci bodo razdeljeni v 4 starostne skupine: moški do 35 in nad 35 let, ženske do 30 in nad 30 let.

— Občinsko sindikalno prvenstvo občine Moste, februarja.

— Sindikalno prvenstvo Ljubljane konec februarja.

— Tekme Živilske industrije Slovenije v marcu.

— Tekme Saturnusa pod Prisojnikom maja ali junija.

Smučarski tečaji za začetnike: V okviru SK Novinar ali Snežinka meseca februarja. Za člane aktiva eventualni prispevek za vaditelja.

Izleti v smučarska središča: Januar: Viševnik, združeno z internim smučarskim tekmovanjem ŽITO. Februar: Velika planina ali Golte. Marrec: na tekme živilcev. April: Avstrija.

Spomladansko turno smučanje: Variante: Vogel - Komna, Komna - Bogatinsko sedlo - Komna, Komna - Krnsko jezero - Komna, Komna - Sedmera Triglavska jezera - Komna, Komna - Sedmera Triglavska jezera - Stara Fužina.

KEGLJANJE

V Ljubljani — kegljišče Saturnusa - Moste, vsako sredo od 20. do 23. ure. V Kranju - gostišče »Pri Johanci« Britof 17, vsako sredo od 12. do 14.

ure. Na Jesenicah - ob sredo od 16. do 18. ure.

TELOVADBA

Ljubljana, šola J. Moškriča v Jaršah vsak četrtek od 17. do 19. ure.

NOGOMET

Predvidoma bo odigranih 18 tekem med dvajsetimi sindikati mesta Ljubljane.

PLANINSTVO

V programu delovanja v okviru planinstva je vključeno pet izletov.

Februar 1972: turni smuk z Male Mojstrovke, tura dvodnevna, prvi dan na Vršič, kjer prespimo v Erjavčevi koči, drugi dan smuk in domov. Če bi smuk uspel, se lahko dogovorimo še za katerega (marca ali aprila).

Maj 1972: enodnevni izlet na Storžič.

Junij 1972: eno ali dvodnevni izlet na Stol (eventualno prenočevanje v Valva-zorjevem domu).

September 1972: dvodnevni izlet v zahodne Julijce (izlet na Viš) prenočevanje na koči Corsi.

Eventualno v juliju ali avgustu 1972 izlet na Bavški Grintovec (dvodnevni).

Termini niso dokončni, prav tako tudi niso dokončni izleti, vrhovne lahko poljubno izberemo.

To je program rekreacijskega aktiva v prihodnjem letu. Izbran je tako, da se bodo lahko udeležili prireditelji aktiva tudi tisti člani, ki ne gijo izrecno enega od navedenih športov.

50 let Ivana Zoreta

V petek, 10. decembra je v krogu svojih ožjih sodelavcev in članov odbora aktiva ZB NOV proslavil svoj življenjski jubilej, petdesetletno rojstva, vsem dobro znani sedanji direktor DE Pekatete, tov. Ivan ZORE.

Slavje je bilo skromno, a tembolj prisrčno, saj je v

okviru kombinata zelo cenjen in znan kot neumoren delavec in organizator.

Pred petdesetimi leti, 10. decembra 1921 se je rodil v Sevnici, kjer je opravil osnovno šolo in se nato izučil za peka. Bil je naprednega mišljenja in znal je ceniti napore delavcev. Zato se je takoj ob začetku okupacije aktivno vključil v narodnoosvobodilno gibanje, leta 1942 pa odšel v partizane. V JLA je še dolga leta po osvoboditvi opravljal odgovorne vojaške dolžnosti, nakar se je demobiliziral in je sedaj rezervni podpolkovnik.

Za zasluge v vojaških formacijah je bil odlikovan z redom narodne armije s srebrno zvezdo, z redom bratstva Jugoslavije, z redom za vojne za hrabrost.

V Žito je prišel 15. januarja 1966 in prevzel dolžnost direktorja pekarnice na Smartinski cesti, ki se je pod njegovim vodstvom razvila v poslovno zelo dobro in uspešno delovno enoto, lani pa je prevzel odgovorno dolžnost direktorja tovarne Pekatete, ki pod njegovim vodstvom prav tako dosega vidne uspehe. Med delavci in sodelavci je poznan kot sicer strog, a objektiven in pravičen človek. Zaradi tega uživa tudi veliko spoštovanje.

Delovni polet Ivana Zoreta pa se ne neha v tovarniških obratih Pekatete, temveč je zelo aktiven tudi v družbenih in političnih organizacijah. V občinski skupščini Ljubljana Moste Polje je predsednik gospodarskega zbora in tudi član mestne skupščine, v kombinatu je član DSK in predsednik komisije za delitev OD pri DSK, podpredsednik aktiva ZB NOV, dalje je član upravnega odbora AMD Ljubljana in TVD Partizan Trnovo, na terenu pa tudi deluje v organizaciji ZB NOV in v združenjih vojaških starešin.

Ob njegovem jubileju mu vsi njegovi prijatelji, znanci in sodelavci želijo še mnogo zdravih in zadovoljnih let ter mnogo življenjskih in delovnih uspehov!

Rojen je bil 13. oktobra 1921 v Osredku pri Krškem. Končal je osnovno šolo in gimnazijo. 3. maja 1944 se je vključil v NOV, kjer je bil najprej v Šlandrovi, nato pa v VDV brigadi. V JLA je bil nato do 31. decembra 1946. Po demobilizaciji je bil zaposlen najprej pri okrajnem ljudskem odboru Krško in nato v nekaterih združenjih organizacijah.

Vmes je obiskoval kmetijsko srednjo šolo in nato še višjo agronomsko šolo v Mariboru ter postal kmetijski inženir. Med drugim je tudi predsednik komisije za družbeno ekonomske odnose pri konferenci ZK občine Krško.

Za vojne zasluge je bil odlikovan z redom hrabrosti, z dvema redoma zaslug za narod, ima pa tudi red dela z zlatim vencem.

Novoletna nagradna križanka

31.12.71 - 1.1.1972

SREČNO NOVO LETO

Žito	OSEM PEVČEV	ŽIVORDEČA BARVA	BOLEZEN PAPIG ANTON VUKAN	SNEŽNI PLAŽOVI	PETA PRI ČEVLU	ORODJE KOSCA	OČKA, ATI	MESTO NA KOROŠKEM	GEOM. TELO S 24 PLOSKVAMI	NAPOVEDOVAVALA ČEDE	MOŽ CATERINE VALENTE	Bilten - Glasnik	KAMENČEK V SREDNEM USESU	PRISLOV, RELATIV	DALMAT. ŽEN. IME	STIK, DOTIKANJE	PRIJETEN VONJ
	GLINASTA GLASBILA											OKUSNA MORSKA RIBA					
	ČEŠKI SAHIST - ZDAJ V ZDA											MOŠKI PEVSKI GLAS PRISTAŠI VERIZMA					
	TURKI RUDI		ZABRIC VIDA NAZIV									PISATELJICA PERODICI ORIH. PRASEK ZA LASE					
	ČASTNI NAZIV KARDINALOV																
	ROMUN SKO MESTO																
	PIJAČA BOGOV NA OLIMPU																
																	
	ŽELEZNIŠKI TRANSPORT																
	MESTO V ŠVICI																
	HEVARNA OČESNA BOLEZEN																

Pogumno v novo leto!

Spet smo leto zaključili, kaj v tem letu smo storili? Bilo dinamično je, živo, saj smo ukrepali marljivo.

Se na napakah smo učili, ob starih nove zagrešili. Stabilizacija je prava, pogruntala je bistra glava.

Prav vneto vanjo smo se vrgli, vse slabo naj bi pač zavrgli, Če to uspelo je, ve kdo? Če ni, po starem spet bo šlo.

So sklepali se sporazumi, iznašli so jih veleumni. Kos kruha tanjši bo morda. Za koga? Kdo to ve in zna?

Vnel boj se bo za nove plače, zategnil pas boš in pa hlače, se standard prilagodil bo na tanjšo pač denarnico.

Tako nam kažejo obeti, drugače treba bo živeti, manj viskija bo, manj bencina razkošnja manj, manj sekta vina.

Tako, no, vendar črnogledo ne smem zastaviti besedo, saj vreme Kranjcem se jasni, še lušno naj živeli bi!

Saj kombinat se silno trudi, da ne ostal bi v zamudi z napredkom in razvojem kljub težkim vsem pogojem.

Obrate on odpira nove, loteva v starih se obnove za kvaliteto se bori da kupce nove pridobi.

So Lesce znane zdaj postale na trg pecivo mehko dale, ob njem se marsikdo sladka z rolado v ustih zacmoka.

Bonbone Šumi vneto dela in mladež vsa je zdaj vesela, postavljena je linija vsa nova, produktivnejša.

V Krškem gumi pa žvečilni v produkciji zares je silni, zaživel zdaj je Imperial, bo proizvodov dosti dal.

Tako na kratko naj seveda povem, kak' kombinat izgleda po eni, po poslovnih strani, kak' delovni so Žitovljani.

Poglejmo drugo plat medalje, naredimo korak še dalje, med nami so odlikovanci, najboljši pridni pač izbranci.

Za delo pridno in marljivo za dolgoletno, neuklonljivo, ker pridni delovni so bili, odlikovanja so dobili.

Pa tudi po sindikalni plati razgibani so vsi obrati, svoj delež vselej radi dajo probleme stalno rešajo.

Med športniki pa želja živa rekreacijskega aktiva je člane pridobila nove, podati v športa se valove.

So smučarji zelo delavni, z uspehi vse bolj obetavni, prav vneto zbirajo nagrade, s pokali rušijo pregrade.

RAZPIS

Za pravilne rešitve novoletne nagradne križanke smo pripravili šest nagrad:

1. nagrada 150.- din
2. dve nagradi po 100.- din
3. tri nagrade po 50.- din

Rižitve pošljite najkasneje do 15. januarja na Upravo kombinata, na ovojnice pa napišite oznako »Novoletna nagradna križanka«.

IZOBRAŽEVANJE IZ VARSTVA PRI DELU

Nadaljevanje s 5. strani delavk in delavcev, ki so test izpolnili z odliko; zato je tak človek, ki mu je poverjena skrb in vodenje skupine ljudi, precej neodgovoren. Zavedati se moramo, da nasproti vsake pravice stoji tudi dolžnost, pri čemer prve ne moremo zah-

Ne zaostajajo ostali, balinali so in kegljali, so šli celo na vrh Triglava planinci — cela jim je glava

Življenje se tako razvija in Žitova z njim kompanija, je včasih trpko, pa veselo, življenja takšno je načelo.

No zdaj končam naj to pisanje želim veselo praznovanje da srečno bi bilo spočeto, prihajajoče novo leto!

Tonček Makaronček
dipl. kronist

tevatl brez izpolnjevanja druge.

Nasplošno pa lahko ocenim, da je test zelo dobro uspel ter se zahvaljujem vsem tistim delavkam in delavcem, ki so s tako odgovornostjo in uspešnostjo izpolnili eno izmed svojih delovnih dolžnosti.

Mnenja sem, da s tem še zdaleč nismo rešili celotne problematike izobraževanja oziroma razreševanja osnov iz varstva pri delu, požarne varnosti ter prve pomoči. Kaj je z delavci, ki so in bodo prišli v Žito po testiranju? Če se bo ponesrečil, pa o varnem delu ni bil poučen, kdo bo nosilec odgovornosti? Nujno in potrebno je, da se izpopolni pravilnik o varstvu pri delu, da se določijo delovna mesta, na katerih bodo morali delavci delati teste vsaki 2 leti, da se določi, v kakšnem razdobju ostali, ter da se za skupino na novo sprejetih delavcev enkrat ali dvakrat mesečno naredi kratek seminar. Tu bi bil od strokovne pooblašene osebe vsak seznanjen z osnovami varstvene zakonodaje, požarne varnosti in prve pomoči, kar bi delavec potrdil na za to pripravljeni izjavi.

Zavedati se moramo, da se polomljeni del stroja ali stroj lahko nadomesti, človeških življenj pa se ne da nadomestiti.

Marjan Jelen